

Rebecka Bohlin

Beskyddaren – en kvinna

NÄR MAN GÅR TILLBAKA och läser feministiska texter från 1700- och 1800-talet är två saker slående:

1) Vad mycket som förändrats! Att genussystemet är föränderligt, påverkbart, blir högst påtagligt.

2) Vad mycket som är sig likt! Följaktligen måste det föränderliga systemet samtidigt sägas vara både trög-rörligt och seglivat.

I den tidens texter, före rösträttsstriden, var rätt till utbildning och att själv få välja vem man skulle gifta sig med – eller inte – två av de stora frågorna.

Dessa liberala feministiska krav är ju i praktiken sedan länge genomförda, men trots det återstår de feministiska problem som innebär att män och kvinnor har olika villkor både inom utbildningsväsendet och äktenskap/parförhållanden. Vilket i sin tur påverkar de ojämlika villkoren på bland annat arbetsmarknaden.

En viktig feministisk sakfråga har de senaste åren därför varit kravet på en individualiserad föräldraförsäkring. Höjt ”tak” så att de högavlönade papporna fick mer betalt för att ta hand om sina barn förändrade inte situationen nämnvärt. Därför är det inte särskilt troligt att den jämställdhetsbonus som trädde i kraft i somras heller kommer att innebära någon större förändring.

Så när socialdemokratin äntligen verkar vara på väg att verka för att föräldraförsäkringen individualiseras är det ett viktigt genombrott. Det är en konkret reform som kommer att göra skillnad, även för dem som inte har barn: Män blir lika mycket en ”risk” som kvinnor är för arbetsgivaren. Samtidigt ökar kvinnors möjlighet att engagera sig fackligt och driva upp sina löner.

Detta kommer, tro mig, att ske.

Om inte sossarna vinner nästa val eller inte kommer till skott ändå, kommer förslaget att komma tillbaka. En reform som drivs av så många feminister leder förr eller senare till förändring. Se bara hur det gick med rätt till utbildning.

NÄR BOLLEN OM ansvaret för barnen nu är passad till s, bör fler frågor få plats på dagordningen. En försummad sådan är synen på kön och ”beskydd”.

Susan Faludi synliggjorde i sin senaste bok, *The terror dream*, hur stark symbolisk kraft synen på mannen som ”beskyddare” och kvinnan som ”offer” har i dag. Till exempel ledde det till att medierna varken skildrade hur kvinnor undsatte män eller män undsatte män i räddningsarbetet efter 11 september, trots att två tredjedelar av dem som dog i World Trade Center var män. Den starka föreställningen om mannen som räddaren och kvinnan som offret ledde till att medierna inte skildrade verkligheten. Männerna lyftes fram som hjältar och kvinnorna som offer och det ledde till en kraftig backlash av kvinnors villkor i det amerikanska samhället: Att hävda att kvinnans roll är vid spisen blev i ett slag kutym, för när det ”verkliga gäller” är bara de starka männen kapabla att agera försvarare.

Det väcker onekligen tankar om vilka konsekvenser det får för genusordningen i Sverige att försvar, räddningstjänst och polismyndighet är så mansdominerade. Hur skulle till exempel kvinnors förmåga att försvara sig mot våldtäkt påverkas av att de inte förväntades vara offer i något sammanhang?

Och hur mycket skulle kvinnors, och för den delen mäns, föreställningar om sin egen och andras kapacitet förändras om dessa instanser könsbalanserades så att de bemannas av lika många kvinnor som män?

De frågorna kräver svar.

